

d ů v o d e c h :

Pokud jde o tvrzené zřízení doživotního práva užívacího Janem M-em žalované »s vědomím a souhlasem žalobkyně«, jest tento přednes nejasný a měl býti použitím § 182 c. ř. s. vysvětlen, neboť, byl-li Jan M. skutečným vlastníkem domu, nepotřeboval souhlasu žalobkyně, a nebyl-li vlastníkem a souhlasila-li žalobkyně jako vlastnice domu, zřídila právo užívací ona, a nezáleželo na souhlasu M-ově. Při té příležitosti jest opravití názor odvolacího soudu, že jen k n i h o v n í vlastník a nikdo jiný nemůže zřídit třetí osobě právo užívací. Odvolací soud přehlíží, že občanský zákon uznává i vlastnictví naturální, které v knize pozemkové zapsáno není, které jest chráněno žalobou z domnělého vlastnictví (§§ 372—374 obč. zák.) a k jehož nabytí stačí platný titul a držba k vydržení způsobilá. Jedině naturální vlastník může vykonávati o b s a h práva vlastnického, jak jest vymezen v §§ 354 a 362 ob. zák., a může tedy také zřídit jinému právo užívání nebo požívání (§§ 504 a 509 obč. zák. sr. Randa-Kasanda »Právo vlastnické« str. 202). Tvrдила-li žalovaná v první stolici, že se Jan M. stal »skutečným« vlastníkem, jest v tom i tvrzení vlastnictví naturálního. Bude tedy na prvním soudu, by, doplně řízení výsledkem svědků především zjistil, zda snad žalobkyně zřídila žalované doživotní právo užívací, neboť, kdyby tak byla učinila, nebyla by oprávněna domáhati se jejího vystěhování. V záporném případě bylo by po doplnění řízení nutno zjistiti předpoklady, z nichž by se dalo usuzovati, zda Jan M. nabyl kupem naturálního vlastnictví k vile t. j., zda byla uzavřena hotová kupní smlouva se žalobkyní (platný titul podle §§ 372 a 424 obč. zák.) a zda se Jan M. ujal držby vily (§§ 312 a 372 obč. zák.). I v takovém případě byla sice žalobkyně, která má pro sebe knihovní zápis vlastnického práva, k žalobě legitimována, ale nemohla by s touto žalobou n a v y k l i z e n í bytu dosíci úspěchu, ježto jen naturální vlastník může s věcí a s jejími užitky nakládati. Kdyby nebyl zjištěn již ani platný titul (kupní smlouva), nebylo by ovšem třeba zjišťovati ujetí se držby.

Čís. 13092.

Nevyhověl-li procesní soud v historických zemích, povolivší zajišťovací exekuci na movitosti, po pravoplatnosti exekučního titulu návrhu vymáhajícího věřitele na přeměnu exekuce zajišťovací v exekuci uhrazovací, protože exekuční řád čís. 79/1896 ř. zák. takové přeměny nezná, ale také exekuční soud na Slovensku odepřel pravoplatným usnesením povolití tuto přeměnu jen proto, že podle práva platného na Slovensku procesní soud prvé stolice má naříditi uspokojovací exekuci na movitosti, které byly zabaveny exekucí zajišťovací, — není tu soudu místně příslušného pro rozhodnutí o návrhu vymáhajícího věřitele a jest příslušný soud určití podle § 28 j. n.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1933, Nd I 546/33.)

Rozhoduje záporný spor o příslušnost mezi krajským soudem obchodním v Praze a mezi okresním soudem v Trenčíně k rozhodnutí o návrhu vymáhající věřitelky firmy T. v Praze, by jí byla proti povinnému Adolfu L-ovi v Trenčíně a proti jeho manželce Pavle L-ové povolena přeměna exekuce zajišťovací v exekuci uhrazovací a nařízena byla dražba zabavených svršků pro vykonatelnou pohledávku, — ustanovil Nejvyšší soud podle § 28 j. n. a podle obdoby §§ 52 a 53 zák. čl. I/1911 okresní soud v Trenčíně za onen soud tuzemský, který bude místně příslušným soudem, aby rozhodl o návrhu vymáhající věřitelky.

Důvody :

Záporný spor o příslušnost vznikl z různosti práva platného jednak v zemích České a Moravskoslezské, jednak v zemích Slovenské a Podkarpatoruské. Krajský soud obchodní v Praze povolil jako procesní soud první stolice (§ 375 ex. ř.) exekuci zabavením věcí movitých k zajištění (§ 374 odst. 1 ex. ř.). Tuto exekuci vykonal okresní soud v Trenčíně jako soud exekuční. Když pak exekuční titul (směnečný platební příkaz) nabyl moci práva, odepřel krajský soud obchodní v Praze usnesením ze dne 11. února 1933 vyhověti návrhu vymáhající věřitelky na přeměnu exekuce zajišťovací v exekuci uhrazovací, protože exekuční řád ze dne 27. května 1896 čís. 79 ř. z. takové přeměny nezná. Tím v pravdě odmítl rozhodovati o návrhu. Tento názor odpovídá důsledné judikatuře nejvyššího soudu (na př. rozh. čís. 7127 a 10.100 sb. n. s. a také již dřívějšího nejvyššího soudu ve Vídni na př. čís. 718 úř. sb., Ger. Z. 143/1917, Z. Bl. 224/1917 a j.), podle níž přechází exekuce k zajištění v exekuci k vydobytí sama sebou pravomocí exekučního titulu. Ale i okresní soud v Trenčíně odepřel usnesením ze dne 11. dubna 1933 povolit přeměnu a navržený prodej, ač mu byl předložen směnečný platební příkaz, opatřený doložkou vykonatelnosti, protože podle § 2 zák. čl. LX/1881 a § 32 zák. čl. LIV/1912, správně podle § 134 zák. čl. LX/1881 a § 32 zák. čl. LIV/1912 má prvostupňový soud, pokračovavší v záležitosti, v tomto případě procesní soud první stolice, naříditi uspokojovací exekuci na movitosti, které byly zabaveny exekucí zajišťovací. Usnesení okresního soudu v Trenčíně bylo k rekursu vymáhající věřitelky potvrzeno usnesením krajského soudu v Trenčíně ze dne 23. srpna 1933. Z toho je zřejmé, že tu není soudu místně příslušného pro rozhodnutí o návrhu vymáhající věřitelky přes to, že jde o věc, která náleží k tuzemské pravomoci soudní. Bylo tedy nutno k návrhu vymáhající věřitelky, která žádá, aby byl spor o příslušnost rozřešen a příslušný soud určen, rozhodnouti jak se stalo.

Čís. 13093.

Nájemník může žádati slevu nájemného a může od smlouvy ustoupiti, má-li najatý předmět vady, pro které ho nemůže řádně nebo vůbec používat, avšak nájemník není povinen tohoto práva použiti, nýbrž může trvati na smlouvě nájemní a žádati opravení najatého před-